

Pàg. 1

Tipus d'activitat: Joc de tauler. Material: Caramels; tauler de la pàgina 1. Competències matemàtiques: - Consolidar la noció d'afegir fins al 10. - Fer composicions i descomposicions de la desena.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes observen les quantitats de caramels que hi ha representades en cada casella del tauler i dialoguen, conjuntament amb l'ensenyant, sobre aquestes quantitats. - Els alumnes han de buscar cinc caselles seguides (fent la combinació que vulguin), de manera que la quantitat total de caramels sigui de 10. - Després, cada alumne/a dibuixa la seva solució: es pot dividir l'espai en cinc parts i fer-los dibuixar els caramels de cada casella. - Com que hi ha més d'una solució, al final es pot obrir un torn de diàleg per tal que cada alumne/a expliqui la seva solució als altres i es discuteixi sobre les solucions possibles, les que no ho són, etc.
Activitats prèvies: - Fer diverses descomposicions amb deu caramels o qualsevol altre material discontinu, com ara pedretes, cigrons, etc.	Vocabulari matemàtic: - Nom de les quantitats fins al 10. - Afegir, ajuntar, reunir, etc. - Compondre i descompondre.

Pàg. 2

Tipus d'activitat: Problemes visuals. Material: El que apareix a les imatges. Competències matemàtiques: - Consolidar la noció d'afegir fins al 10. - Fer composicions i descomposicions de diverses quantitats.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes observen les fotografies i dialoguen, conjuntament amb l'ensenyant, sobre les quantitats que hi ha representades en la primera, que serveix d'exemple. - Els alumnes van llegint les consignes que es donen, amb l'ajut de l'ensenyant si cal, i van fent diverses descomposicions d'una mateixa quantitat d'elements: llapis, taronges, flors i ous. - Un cop fetes les descomposicions, els alumnes dialoguen, conjuntament amb l'ensenyant, sobre les accions realitzades.
Activitats prèvies: - Es recomana de fer diverses descomposicions amb objectes reals que hi hagi disponibles a l'aula: llapis en dos pots; pedres en dues safates; etc., i que els nens i nenes observin diverses formes de repartir la mateixa quantitat.	Vocabulari matemàtic: - Nom de les quantitats fins al 10. - Composició i descomposició. - Repartir.

Pàg. 3

Tipus d'activitat: Manipulativa. Material: Reglets Numèrics M. Antònia Canals. Competències matemàtiques: - Fer composicions i descomposicions del 10 i del 15.	Plantejament de l'activitat: - L'ensenyant ha d'assegurar-se que els alumnes saben el valor de cada reglet. - Els alumnes han de fer descomposicions del 10 (el primer grup de línies mesura exactament 10 cm) i del 15 (el segon grup de línies mesura
---	--

	exactament 15 cm). - Com que hi ha moltes solucions possibles, ja que no s'indica amb quants reglets han de fer la descomposició, al final cal permetre que alguns alumnes expliquin les seves solucions en veu alta.
Activitats prèvies: - Presentar els reglets (se'n pot trobar molta informació, i 100 activitats per a tota l'etapa d'Educació Primària, a la pàgina web www.xtec.es/estudis/primaria/index.htm). - Manipular lliurement amb els reglets. - Treballar el valor real de cada reglet. - Fer descomposicions de quantitats petites; per exemple, del cinc: dos i tres; quatre i un; dos, dos i un; tres i dos; etc.	Vocabulari matemàtic: - Nom dels nombres fins al 15. - Composició i descomposició. - Afegir, ajuntar, reunir, etc. - Reglets numèrics.

Pàg. 4

Tipus d'activitat: Problemes visuals de compravenda. Material: Objectes reals; imatges de la pàgina 4. Competències matemàtiques: - Seleccionar informació de tipus quantitatiu. - Consolidar la noció d'afegir. - Introduir el plantejament invers. - Fer composicions i descomposicions de preus.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes observen i parlen entre tots sobre els preus de cadascun dels productes que apareixen a les imatges. - L'ensenyant treballa la comprensió de la pregunta que es planteja en cada situació. - Els alumnes fan un càlcul mental aproximat. En aquest primer moment no cal, doncs, fer operacions escrites, ja que es tracta de fer estimacions de resultats, no de treballar l'algorisme de les operacions. - Els alumnes busquen l'estratègia que consideren més efectiva per a trobar la solució exacta (una operació, un esquema, un dibuix, etc.) i escriuen la resposta correcta. - Després, s'obre un torn de diàleg en què es discuteixen els resultats entre tots.
Activitats prèvies: - Treballar diverses situacions de compravenda al racó de la botigueta. - Fer bateries de problemes de càlcul mental.	Vocabulari matemàtic: - Euro i cèntims d'euro. - Afegir, ajuntar, reunir, etc.

Pàg. 5

Tipus d'activitat: Joc d'investigació. Material: Nombres escrits de la vida real, com ara matrícules; imatges de la pàgina 5. Competències matemàtiques: - Consolidar la noció d'afegir. - Introduir la noció de treure.	Plantejament de l'activitat: - Cadascun dels alumnes observa les imatges de la pàgina i amb l'ajut de l'ensenyant es treballa la comprensió del que cal fer. - Després d'assegurar-se que tots els alumnes han entès cada situació, aquests comencen a investigar: han de descobrir una rajola, una matrícula o bé uns rellotges que compleixen determinades consignes aritmètiques. - Quan s'ha fet l'acció, es verbalitza entre tots per tal de detectar-ne els possibles errors,
---	---

	ajudar els alumnes que no ho hagin entès, etc.
Activitats prèvies: - Fer una sortida pel voltant de l'escola i fer observar als alumnes que tot és ple de nombres: les matrícules dels cotxes, els portals de les cases i els pisos, etc. - Fer jocs de descoberta: buscar una matrícula els nombres de la qual sumin deu, etc.	Vocabulari matemàtic: - Restar. - Sumar. - Descobrir, investigar.

Pàg. 6

Tipus d'activitat: Problemes visuals d'estimació de quantitats. Material: Problemes de la pàgina 6. Competències matemàtiques: - Treballar la noció de treure. - Fer estimacions de quantitats.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes observen cada fotografia i fan una estimació dels elements que poden quedar si en traiem cinc. - Es van descartant opcions a mesura que es van llegint i entenent. - Es ratlla en cada cas la consigna que es considera possible o segura. - S'obre un diàleg en què es discuteixen els resultats entre tots.
Activitats prèvies: - Plantejar situacions semblants a les de la pàgina 6, però amb objectes reals de l'aula.	Vocabulari matemàtic: - Nom dels nombres fins al 20. - Treure. - Estimació, o resultat aproximat.

Pàg. 7

Tipus d'activitat: Manipulativa. Material: Reglets Numèrics M. Antònia Canals. Competències matemàtiques: - Treballar les nocions de suma i resta amb material manipulatiu.	Plantejament de l'activitat: - L'ensenyant ha d'assegurar-se que els alumnes saben el valor de cada reglet. - Els alumnes han de fer les operacions de suma i resta que s'indiquen en les imatges. Per una qüestió evident d'espai, en la maquetació els reglets no tenen la posició que haurien de tenir, però és important d'acostumar els nens i nenes des del primer moment a col·locar correctament els reglets per fer les operacions, ja que permet que la comprovació visual es pugui fer amb molta més facilitat.
Activitats prèvies: - Manipular lliurement amb els reglets. - Fer operacions amb quantitats petites; per exemple, amb el cinc: dos més tres; quatre menys un; dos, dos i un; tres menys dos; etc. ensenyant la posició correcta dels reglets: «Dos més tres fan cinc.» «De dos, per arribar a cinc, n'hi van tres.»	Vocabulari matemàtic: - Sumar i restar. - Reglets numèrics.

Pàg. 8

Tipus d'activitat: Problemes d'estimació d'operacions. Material: Objectes reals; imatges de la pàgina 8. Competències matemàtiques: - Treballar les nocions de sumar i restar. - Fer estimació d'operacions. - Practicar el càlcul mental.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes observen cadascuna de les fotografies. - L'ensenyant treballa la comprensió de la pregunta que es planteja a partir de cada fotografia. - Els alumnes fan una estimació de l'operació vàlida i la ratllen. A continuació, fan un càlcul mental aproximat. No cal, doncs, fer operacions escrites, ja que es tracta de fer estimacions d'operacions, no de treballar-ne l'algorisme escrit. En el cas de nens i nenes que presentin dificultats amb el càlcul mental, la resolució es pot fer utilitzant materials que els permetin de visualitzar la resposta.
Activitats prèvies: - Fer bateries de problemes de càlcul mental en què hagin de pensar quina operació cal fer, i, després, dir-ne el resultat.	Vocabulari matemàtic: - Sumar i restar. - Operacions.

Pàg. 9

Tipus d'activitat: Manipulativa. Material: Àbac; imatges de la pàgina 9. Competències matemàtiques: - Consolidar les nocions de sumar i restar. - Escriure operacions de suma i resta amb llenguatge matemàtic.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes observen cada situació: miren les quantitats que hi ha representades en cada àbac de la primera columna (abans), llegeixen el canvi (què passa?) i han de fer un càlcul per trobar la situació final (ara). Aquest tipus de material va molt bé, ja que permet la visualització, i és especialment recomanat per a tots els nens, però sobretot per als que presenten més dificultats. - Un cop feta l'operació amb material, s'escriu amb llenguatge matemàtic. - Al final, es verbalitzen les accions realitzades i es discuteixen entre tots.
Activitats prèvies: - Explorar lliurement amb l'àbac. - Fer activitats de suma i resta amb l'àbac.	Vocabulari matemàtic: - Sumar i restar. - Operacions escrites.

Pàg. 10

Tipus d'activitat: Problemes amb un excés de dades. Material: Objectes reals. Competències matemàtiques: - Seleccionar informació de tipus quantitatiu. - Consolidar la noció de suma en posició vertical.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes llegeixen i parlen entre tots sobre les quantitats d'elements que hi ha en cadascuna de les quatre situacions. - L'ensenyant treballa la comprensió de la pregunta que es planteja en cada situació. - Els alumnes fan una selecció de la informació necessària per a resoldre la situació. - A continuació, fan un càlcul mental, o una operació escrita en posició vertical si convé, i escriuen les dades que no han fet servir.
---	---

	- S'aconsella d'obrir un torn de diàleg en què es discuteixin entre tots les dades que sobren, etc.
Activitats prèvies: - Fer activitats de descoberta semblants amb objectes reals de l'entorn proper dels nens i nenes.	Vocabulari matemàtic: - Sumar.

Pàg. 11

Tipus d'activitat: Manipulativa. Material: Àbac; imatges de la pàgina 11. Competències matemàtiques: - Consolidar les nocions de sumar i restar.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes llegeixen cada operació escrita amb llenguatge matemàtic i han de calcular-ne el resultat. - A continuació, miren les quantitats que hi ha representades en cada àbac de la fila i han d'identificar què representa la solució de l'operació. - Al final, es verbalitzen les accions realitzades, ja que s'aconsella de representar les operacions amb l'àbac, i es discuteix entre tots.
Activitats prèvies: - Explorar lliurement amb l'àbac. - Fer activitats de suma i resta amb l'àbac.	Vocabulari matemàtic: - Sumar i restar. - Operacions escrites.

Pàg. 12

Tipus d'activitat: Problemes d'estimació en situacions de compravenda. Material: No se'n necessita. Competències matemàtiques: - Consolidar les nocions d'afegir i treure. - Fer estimacions de quantitats.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes llegeixen el text de cada situació i, amb l'ajut de l'ensenyant, se'n treballa la comprensió. - Els alumnes fan una valoració de les possibles respostes, i ratllen l'única possible. En el cas de nens i nenes que presentin dificultats en la comprensió de les situacions, es poden realitzar altres activitats prèvies, a banda de les indicades, que es basin en situacions semblants, però usant material manipulatiu de suport. - Després, s'escriu la solució, fent l'operació que calgui. - S'obre un diàleg en què es discuteixen els resultats entre tots, per tal de garantir-ne la comprensió.
Activitats prèvies: - Dialogar a partir de situacions semblants de la vida quotidiana de cada alumne/a.	Vocabulari matemàtic: - Sumar i restar. - En falten i en sobren.

Pàg. 13

Tipus d'activitat: Joc del circuit. Material: Circuit de la pàgina 13. Competències matemàtiques: - Consolidar les nocions de sumar i restar.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes llegeixen cada consigna i van pintant el camí vàlid, fins a l'«arribada». - En el cas que s'equivoquin, el mateix circuit els convida a tornar a començar.
Activitats prèvies: - Fer bateries de càlcul mental. - L'ensenyant explica als nens i nenes les instruccions del joc: cada vegada que es llegeix una consigna es pensa quin n'és el nombre correcte, i es pinta la fletxa que indica el camí vàlid.	Vocabulari matemàtic: - Nom dels nombres que surten a l'activitat. - Sumar i restar.

Pàg. 14

Tipus d'activitat: Problemes oberts. Material: No se'n necessita. Competències matemàtiques: - Observar que una mateixa situació problemàtica pot tenir nombroses solucions vàlides possibles.	Plantejament de l'activitat: - Els alumnes llegeixen amb l'ajut de l'ensenyant cadascuna de les situacions, i s'assegura que s'ha entès l'enunciat. - Els alumnes pensen una estratègia gràfica per arribar a una solució, sense fer cap operació escrita. - En el cas de nens i nenes que presentin dificultats en la comprensió de les situacions, es poden dur a terme altres activitats prèvies (a banda de les indicades) que es basin en situacions semblants, però usant materials manipulatius que els en permetin la visualització. - S'obre un diàleg en què es discuteixen els resultats entre tots. -
Activitats prèvies: - Plantejar situacions semblants en contextos reals propers, com ara l'aula, el pati, etc.	Vocabulari matemàtic: - Problemes oberts.

Pàg. 15

Tipus d'activitat: Joc de descoberta. Material: No se'n necessita. Competències matemàtiques: - Consolidar la noció de suma en posició horitzontal.	Plantejament de l'activitat: - Cada alumne/a calcula les diverses operacions de cada fila i pinta la que té un resultat més gran. - Al final, es confegeixen les lletres de cada suma amb el resultat més gran i en surt una paraula. - Es discuteixen els resultats entre tots.
Activitats prèvies: - Fer bateries de càlcul mental.	Vocabulari matemàtic: - Sumar. - Més gran que. Solució: - La paraula que surt és CÀLCUL.

Tipus d'activitat: Joc del bingo. Material: Bombo; boles numerades fins al 100; cartons de la pàgina 16. Competències matemàtiques: - Consolidar la noció de restar en disposició horitzontal. - Relacionar el resultat amb l'operació.	Plantejament de l'activitat: - De forma col·lectiva (tot el grup classe o per petits grups): un nen/a llegeix en veu alta els nombres i els altres van ratllant les operacions. - De forma individual: cada nen/a llegeix el nom dels nombres que hi ha escrits i els ratlla per tal d'endevinar el cartonet guanyador. - Si hi ha alumnes que presenten dificultats per fer l'activitat individualment, es pot preveure la figura de l'alumne tutor, igual que en la resta d'activitats d'aquest quadern.
Activitats prèvies: - L'ensenyant explica als nens i nenes les instruccions del joc: cada vegada que es llegeix el nom d'un nombre es ratlla l'operació que el té com a resultat en els cartonets de bingo. El primer cartonet que queda tot ratllat és el guanyador.	Vocabulari matemàtic: - Restar. - El nom dels nombres fins al 100. Solució: - Guanya el cartonet 4.